

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Остапець Ю.О./
«   » 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

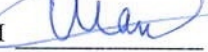
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	Соціальна робота
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія соціальної роботи» для здобувачів вищої освіти галузі знань **23 «Соціальна робота»** спеціальності **231 Соціальна робота** освітньої програми «Соціальна робота».

Розробники: Рюль В.О. доц., канд. соціологічних наук, доц. кафедри соціології та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи, протокол № 12 від « 01 » липня 2021 р.

Завідувач кафедри проф. Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

Протокол № 8 від 01.07.2021р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150		
Кількість модулів – 2	1	2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 76	Семестр:	
	2	3
Вид підсумкового контролю: іспит	Лекції:	
	42	12
Форма підсумкового контролю: усна	Практичні (семінарські):	
	32	10
	Лабораторні:	
	Самостійна робота:	
	76	128

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія соціальної роботи» є: оволодіння студентами знаннями з історії розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи від античного суспільства до наших днів, усвідомити диференціацію в діяльності благодійних товариств та професійної соціальної роботи, критично аналізувати різні методи та прийоми підготовки соціального працівника.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів (ЗК-1);

знання і розуміння предметної області та розуміння професії, базових понять соціальної роботи (ЗК-2);

здатність вчитися і бути сучасно навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації (ЗК-4);

здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК-5);

володіння навичками аналізу соціального та фізичного середовища, інфраструктури забезпечення благополуччя різних груп населення (ФК-4);

готовність до пошуку інноваційних шляхів підвищення ефективності соціальної роботи в цілому та соціального захисту населення зокрема (ФК-9);

володіння навичками диференціації соціальної роботи з клієнтами з врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик (ФК-12);

розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій і їх тлумачення (ФК-19);

знання основних тенденцій і пріоритетів політико-правового, економічного і культурного розвитку України (ФК-20).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

OK1.1.1 Історія та культура України

OK1.2.9 Система соціальних закладів і служб

OK1.2.19 Вступ до спеціальності

4. ОЧІКУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціальна робота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування завдань спеціальності, відтворювати факти (дати, події, принципи й закономірності суспільного розвитку), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення етнічної, європейської та світової науки й культури, орієнтуватися в сучасному культурному просторі	ПРН1
Аналізувати тенденції демографічних і соціальних процесів та їх взаємозв'язки, робити обґрунтовані висновки щодо стану демографічних та соціальних явищ і процесів, оцінювати їх фактори та наслідки, а також перспективи	ПРН4
Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях	ПРН8
Демонструвати знання основних етапів становлення і розвитку соціальної роботи як науки та практичної діяльності, нормативно-правової бази соціальної роботи та соціального забезпечення, дотримуватися в процесі реалізації професійних обов'язків нормативно-правових засад здійснення соціальної роботи	ПРН21
Розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах, розуміти сутність та принципи розвитку суспільства в цілому, окремих соціальних інститутів, груп та індивідів	ПРН27

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Користуватись різними історичними джерелами для з'ясування історичних фактів та подій пов'язаних із розвитком соціальної допомоги, благодійності та становленням соціальної роботи як фаху; вивчити історію розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи за кордоном від античного суспільства до наших днів;	ПРН1
Вивчати, аналізувати й узагальнювати передовий досвід основних здобутків та проблем кожного з історичних етапів в розвитку соціальної роботи;	ПРН4
Ставити мету і формулювати завдання, пов'язані з цілісним пізнанням потреб і проблем клієнтів різних історичних епох; Обґрунтовувати ефективність (неефективність) різних форм і методів практичної соціальної роботи щодо даної категорії клієнтів;	ПРН8
Орієнтуватися в історичних етапах розвитку вітчизняної соціальної роботи; оволодіти знаннями про основні напрямки, школи та представників західної та вітчизняної соціальної роботи;	ПРН21
Робити висновки щодо впливу історичного минулого на рівень розвитку соціальної роботи в різних країнах світу; розрізняти особливості і специфіку «закритої» та «відкритої» системи призріння в історії соціальної роботи; використовувати знання з історії соціальної роботи для поглибленого дослідження теорії і методів соціальної роботи.	ПРН27

5.ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання результатів навчання та методами демонстрування з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;
- проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;
- підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: самостійна робота, стандартизовані тести, реферат, доповідь з презентацією.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота та тестові завдання. Разом за контрольну – 50 балів. Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит в усній формі.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає іспит з максимальною оцінкою 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	20	5	20
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10
Презентація	2	10	2	10
Реферат	2	10	2	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (1 теоретичне завдання, максимальна кількість балів за 1 завдання – 10 балів): 0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; 1 – 3 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань; 4 – 6 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою; 7 – 9 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації; 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання практичних завдань на модульній контрольній роботі (10 тестових завдань, максимальна кількість за 1 тестове завдання – 4 бали): 0 балів – студент надав неправильну відповідь на тестове завдання; 4 бали – студент надав правильну відповідь на тестове завдання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

40-50 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

30-39 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

20-29 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою.

10-19 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань.

1-9 бали – не в змозі викласти зміст питань, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, вирішує завдання, які потребують однослівної відповіді.

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється в усній формі. Семестровий іспит проводиться за навчальним матеріалом, визначеним робочою навчальною програмою. Підсумкова кількість балів виставляється за 100-бальною шкалою та за національною шкалою. Студент отримує три питання з різних тем, визначених робочою навчальною програмою дисципліни. Кожне питання оцінюється окремо: 1-ше – 20 балів, 2-ге – 20 балів, 3-тє – 60 балів. Загальна оцінка виводиться як арифметична сума отриманих балів. Критерієм оцінки відповідей служить рівень володіння студентом навчальним матеріалом. Іспит вважається складеним за умови отримання не менше 60 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни здійснюється згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

6.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1.Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Соціальна допомога як передісторія зародження соціальної роботи.

Тема 1. Вступ до історії соціальної роботи. Предмет і основні поняття курсу. Методологія вивчення історії соціальної роботи. Періодизація історії соціальної роботи. Джерела з курсу "Історія соціальної роботи".

Тема 2. Виникнення та еволюція соціальної роботи: проблеми періодизації історії зарубіжної та української історії соціальної роботи. Підходи до визначення відліку історії соціальної роботи. Передісторія виникнення соціальної роботи як фахової діяльності. Об'єкт та предмет вивчення історії соціальної роботи. Проблемне поле наукових досліджень з історії соціальної роботи. Проблеми періодизації історії соціальної роботи. Передісторія виникнення соціальної роботи як фахової діяльності. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: архаїчний період благодійності, філантропічний період, період суспільної (общинної, церковної) благодійності, період державної благодійності, період соціальної роботи. Історія фахової соціальної роботи в Україні.

Тема 3. Соціальна допомога: від стародавніх суспільств до середньовіччя. Елементи соціальної допомоги у Вавилоні, давніх Єгипті і Китаї. Філософські школи античності про милосердя. Державна, муніципальна та приватна благодійність античного суспільства. Політика «хліба і видовищ» у давньому Римі. Соціальна допомога у давніх Греції та Римі. Соціально-економічний стан населення у середньовіччі. Голод і епідемії – головні проблеми середньовічної Європи. Християнська церква – головний суб'єкт соціальної допомоги в епоху середньовіччя. Милостиня як засіб очищення багатих від гріхів. Соціальна функція монастирів. Орден францисканців,

домініканців, бенедиктинців. Допомога голодуючим, прокаженим, калікам в середньовіччя. Призначення ордена св. Лазаря.

Тема 4. Форми допомоги у прадавніх слов'ян. Княжа та церковно-монастирська підтримка нужденних в Київській Русі. Общинні принципи життєдіяльності, язичницький світогляд, мирні види занять, географічні і природно-кліматичні умови проживання, тривале існування (у порівнянні з народами Західної Європи) родового устрою суспільних відносин та їх вплив на формування взаємодопомоги у давніх слов'ян. Основні форми допомоги у давніх слов'ян: общинно-родові, культові (сакральні), господарські. Зв'язок культової моделі допомоги із міфологічним світом давніх слов'ян — оберегами, волхвами, язичницькими богами. Оформлення інституту релігійних свят та пов'язані з ним братчини (мирщини, зсипки) і родові обряди (похорони, дні пам'яті, погребальні змагання) як своєрідний механізм перерозподілу матеріальних благ. Общинно-родові форми допомоги: виділення землі, приймацтво, почергове утримання, дарообмін, призначення “громадських” родичів, піклування про “вихованців”, “годованців”, вдів. Господарські форми (толоки, складчини, супряга) як своєрідний розвиток колективної допомоги сім'ї, общині, роду. Ідеологія, суб'єкти і об'єкти та ціннісні стереотипи поведінки в архаїчній моделі допомоги, їх відтворення і розвиток у наступних історичних епохах. Вплив хрещення Руси на модель соціального захисту населення. Початки християнської благодійності за правління князя Володимира Великого (з 980 по 1015 р.р.). Соціальний захист за князів Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха. Церковно-монастирська система благодійності.

Тема 5. Становлення й розвиток системи суспільного піклування. Утвердження державно-адміністративних підходів до суспільної та приватної опіки. Система соціального захисту за правління Петра I. Прикази суспільної опіки. Приватна добродійність: її основні напрямки. Соціальний захист дітей та інвалідів в тогочасний період. Основні напрямки суспільної опіки за правління Катерини II. Вплив епохи Просвітництва на ідеологію та практику соціальної роботи в Західній Європі. Шпиталі, ізолятори, робітні дома як форма опіки над населенням європейських країн. Соціально-економічне становище робітників і перші фабричні закони. Особливості утримання робочої сили на мануфактурах та фабриках. Перші кроки уряду до розв'язання проблем експлуатації жінок та дітей на виробництві.

Модуль № 2 Історія професіоналізації соціальної роботи як фаху.

Тема 6. Державний і приватний соціальний захист з XIX ст. до 1917 р. Вплив російських реформ 60-70-их років XIX ст. на розвиток державної і суспільної опіки. Систематичний і регулярний характер державної фінансової підтримки закладів. Робота земств щодо вирішення соціальних проблем того часу. Сільська і волосна опіка. Міська система допомоги. Церковно-парафіяльна і приватна опіка. Особливості соціальної опіки в Україні. Благодійники та філантропи тогочасної України. Зародження соціального страхування і «карцерна» система державної і суспільної опіки в Західній

Європі та США. Виникнення соціальної роботи як фахової діяльності. Програма соціальної допомоги Уіляма Бута.

Тема 7. Історичні віхи розвитку соціальної роботи у Європі та США. Історія становлення і розвитку професійної соціальної роботи у Європі та США. Форми організації соціальної роботи. Розвиток системи соціального страхування. Структурна сітка соціальних служб у Європі та США.

Тема 8. Формування сучасної системи роботи (30 - ті роки ХХ ст. - початок ХХІ ст.) у Європі та США. Розвиток методів соціальної роботи у США. Становлення індивідуального методу соціальної роботи в США. Нова модель індивідуальної роботи «метод вирішення проблем» Хелен Перлман. Розвиток теорії та практики соціальної роботи у Європі. Діагностичні й лікувальні методи в соціальній роботі. Розвиток теорії й практики соціальної роботи в таких напрямках, як індивідуальна робота, групова робота, робота в громаді, соціальне адміністрування та планування. Види і форми сучасної соціальної роботи Німеччини.

Тема 9. Соціальна робота у незалежній Україні. Соціально-економічна ситуація в Україні у кінці 80-х і в 90-х роках ХХ ст. Система соціального захисту в Україні. Формування системи соціального захисту в Україні за нових політико-ідеологічних та соціально-економічних умов. Соціальне обслуговування населення. Аналіз нормативно-правових документів системи соціальної допомоги населенню України. Роль недержавного сектору в соціальній роботі в Україні. Волонтерство у соціальній роботі. Тема 10. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій. Історія виникнення громадських товариств і організацій. Добровільні товариства з релігійним напрямком. Механізм соціальних взаємовідносин держави і некомерційних організацій. Специфіка роботи громадських благодійних організацій. Види благодійної допомоги. Основні напрямки благодійної діяльності. Діяльність Благодійного фонду «Інститут раннього втручання». Партнерські зв'язки центру з організаціями соціальної сфери. Напрямки надання реабілітаційної роботи центру.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Тема 1. Вступ до історії соціальної роботи	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 2. Виникнення та еволюція	16	4	4			8	16	1	1			14

соціальної роботи: проблеми періодизації історії зарубіжної та української історії соціальної роботи												
Тема 3. Соціальна допомога: від стародавніх суспільств до середньовіччя	16	4	4			8	16	1	1			14
Тема 4. Форми допомоги у прадавніх словян. Княжа та церковно-монастирська підтримка нужденних в Київській Русі	14	4	2			8	14	1	1			12
Тема 5. Становлення й розвиток системи суспільного піклування	16	4	4			8	16	1	1			14
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль 1	78	20	16			42		5				

Модуль 2.

Тема 6. Державний і приватний соціальний захист з ХІХ ст. до 1917 р.	14	4	2			8	14	1	1			12
--	----	---	---	--	--	---	----	---	---	--	--	----

Тема 7. Історичні віхи розвитку соціальної роботи у Європі та США	14	4	4			6	14	1	1			12
Тема 8. Формування сучасної системи роботи (30 - ті роки ХХ ст. - початок ХХІ ст.) у Європі та США	14	4	4			6	14	2	1			11
Тема 9. Соціальна робота у незалежній Україні	14	4	2			8	14	2	1			11
Тема 10. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій	14	4	4			6	14	1	1			12
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль 2	72	22	16			34			5			
Усього годин	150	42	32			76	150	12	10			128

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Вступ до історії соціальної роботи.	2	1
2.	Тема 2. Виникнення та еволюція соціальної роботи: проблеми періодизації історії зарубіжної та української історії соціальної роботи.	4	1
3.	Тема 3. Соціальна допомога: від стародавніх суспільств до середньовіччя	4	1

4.	Тема 4. Форми допомоги у прадавніх слов'ян. Княжа та церковно-монастирська підтримка нужденних в Київській Русі	2	1
5.	Тема 5. Становлення й розвиток системи суспільного піклування.	4	1
6.	Тема 6. Державний і приватний соціальний захист з ХІХ ст. до 1917 р.	2	1
7.	Тема 7. Історичні віхи розвитку соціальної роботи у Європі та США.	4	1
8.	Тема 8. Формування сучасної системи роботи (30 - ті роки ХХ ст. - початок ХХІ ст.) у Європі та США.	4	1
9.	Тема 9. Соціальна робота у незалежній Україні	2	1
10.	Тема 10. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій	4	1
	Разом	32	10

6.4.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Вступ до історії соціальної роботи.	10	12
2.	Тема 2. Виникнення та еволюція соціальної роботи: проблеми періодизації історії зарубіжної та української історії соціальної роботи.	8	14
3.	Тема 3. Соціальна допомога: від стародавніх суспільств до середньовіччя	8	14
4.	Тема 4. Форми допомоги у прадавніх слов'ян. Княжа та церковно-монастирська підтримка нужденних в Київській Русі	8	12
5.	Тема 5. Становлення й розвиток системи суспільного піклування.	8	14
6.	Тема 6. Державний і приватний соціальний захист з ХІХ ст. до 1917 р.	8	12
7.	Тема 7. Історичні віхи розвитку соціальної роботи у Європі та США.	6	12
8.	Тема 8. Формування сучасної системи роботи (30 - ті роки ХХ ст. - початок ХХІ ст.) у Європі та США.	6	11
9.	Тема 9. Соціальна робота у незалежній Україні	8	11
10.	Тема 10. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій	6	12
	Модульна контрольна робота	0	4
	Разом	76	128

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – комп'ютер, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – офісні додатки

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Все про соціальну роботу: навчальний енциклопедичний словник-довідник / Заг. ред. В.М. Пічі. Львів: «Новий світ- 2000», 2013, 616с.
2. Вступ до соціальної роботи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т.В.Семигіної, І.І.Миговича. К.: Академвидав, 2005. 304с.
3. Гладченко С. В. Історія соціальної роботи в Україні та за кордоном: методичні вказівки для самостійної роботи студентів напряму підготовки 231 «Соціальна робота». Одеса: ФПРС ОНУ імені І.І.Мечникова, 2018. 20с.
4. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи: навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2004. 174 с.
5. Історія соціальної роботи: навчальний посібник / Уклад.: О.О.Кравченко, О.О.Матрос. Умань: РВЦ «Візаві», 2017. 117 с.
6. Лукашевич М.П., Шандор Ф.Ф. Соціологія соціальної роботи: теорія і практика: підручник. Ужгород: ТЦВ «РІК-У», 2018. 232с.
7. Кравченко О.В. Історія благодійності в Україні: плани семінарських занять і методичні матеріали. Харків, 2005.
8. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с.
9. Основи соціальної роботи в 3-х частинах / Під ред. Т. Семигіної, І. Григи. К.: Вид-во Києво-Могилянської академії, 2004. 178 с.
10. Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій. Тернопіль: ТДПУ, 2009. 256 с.
11. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом. Ужгород: Гражда, 2000. 134 с.
12. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
13. Соціальна робота в Україні. Навч. посіб. / І.Д.Зверева, О.В.Безпалько, С.Я.Марченко та інш.; за заг. ред.: І.Д.Зверєвої, Г.М.Лактіонової. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
14. Соціальна робота: аналіз зарубіжного досвіду Підручник / Упорядники: О.П.Бартош–Пічкара, Н.М.Горішна, Г.В.Лещук, В.А.Поліщук, О.Ю.Пришляк та ін./ За ред. Ничкало Н.Г. Тернопіль: ВАТ «ТВПК «Збруч»», 2010. 426 с.
15. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. К.:УДЦССМ, 2002. 536 с.
16. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 174 с.

17. Фурман А., Підгурська М. Історія соціальної роботи: підручник. К.: Академія. 2018, 160 с.
18. Харламов М.І. Соціальна робота: курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2013. 96 с.

Допоміжна література

1. Добročинна діяльність і меценатство в Україні. К., 2003.
2. Іванова О. Основні концептуальні аспекти розробки стандартів підготовки соціальних працівників. Актуальні проблеми професійної підготовки фахівців соціальної роботи в Україні і за рубежом: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород, 2003.
3. Лазечко П. Меценати української культури. Дзвін. 2003. № 9. С.125–133.
4. Лукашевич М.П., Мигович І.І., Пінчук І.М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади. К.: МАУП, 2001.
5. Полируш С.І. Пенітенціарна система та благодійність на Лівобережній Україні (XIX – XX ст.). Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. 2002. № 2 (15). С.55–56.
6. Реформування соціальних служб в Україні: сучасний стан та перспективи. Львів; Вінніпег: Видав. фірма «Малті-М», 2003. 257 с.
7. Ступак Ф.Я. З історії добродійно-меценатської діяльності епохи Козаччини та Гетьманщини. Наука. Релігія. Суспільство. 2003. № 3. С.391–396.
8. Суровцева І.Ю. Меценатство в Україні в другій половині XIX – початку XX ст.: підтримка освіти. Грані. 2006. № 1. С.12–18.
9. Фадеева О.М. З історії розвитку благодійності у Харкові. Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Збірник наукових праць. Харків, 2000.
19. Хорунжий Ю.М. Українські меценати. К., 2001.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://gmi.grow-up.com.ua>
2. http://pidruchniki.ws/15840720/sotsiologiya/sotsialna_robota_-_tyuptya_lt
3. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Psis/2010_4/furman_p.pdf
4. http://pidruchniki.ws/14170120/sotsiologiya/teoretichni_osnovi_sotsialnoyi_roboti
5. <http://books.br.com.ua/40128>